

# РЕШЕНИЕ

№ 6063

гр. София, 29.12.2023 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 9-ТИ СЪСТАВ**, в публично заседание на пети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: **ВЕЛИЗАР СТ. КОСТАДИНОВ**

при участието на секретаря **СТАНИСЛАВА ИЛ. ЧЕРВЕНЯКОВА**  
като разгледа докладваното от **ВЕЛИЗАР СТ. КОСТАДИНОВ**  
Административно наказателно дело № 20231110212355 по описа за 2023 година

**Производството е по реда на чл.72 от ЗМВР.**

Образувано е по жалба на жалбоподателя **Г. И. С., ЕГН: \*\*\*\*\*** с вх. № 239137/25.08.2023г. срещу Заповед за задържане на лице с рег. № 2263з-/1961 (последните цифри трудно се четат от съда) от 15.08.2023г., издадена от **З. Г. Р.** на длъжност „полицай“ – старши „полицай“ при СДВР – 02 РУ, с която е постановено на основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР задържане за срок от 24 часа в сградата на 02 РУ - СДВР на жалбоподателя **Г. И. С., ЕГН: \*\*\*\*\***.

В жалбата на жалбоподателя **С.** и чрез надлежния й процесуален представител в съдебно заседание се инвокират подробни съображения, касаещи предмета на съдебния спор и водещи до материалната и процесуална незаконосъобразност на постановения индивидуален административен акт. Предявява се искане въпросната заповед да бъде отменена. **Претендират се разноски.**

Ответникът и въззиваема страна по жалбата **З. Г. Р.** на длъжност „полицай“ – старши „полицай“ при СДВР – 02 РУ, редовно призована, не се явява. Представлява от надлежен процесуален представител, който оспорва в производството депозираната жалба и моли съдът да я остави без уважение. **Претендират се разноски.**

Ответникът и въззиваема страна по жалбата Началникът на 02 –СДВР редовно призован, не изпраща процесуален представител и не се представлява в производството. **Не се претендират разноски.**

**Съдът като обсъди на основание чл.14 от НПК всестранно, обективно и пълно доводите на страните и събраните по делото писмени и гласни доказателства, намира за установено следното:**

**I. Жалбата** е депозирана в законоустановеният срок, от процесуално легитимирана страна, с обоснован и доказан правен интерес, срещу индивидуален административен акт, подлежащ на законов съдебен контрол от родово, местно и функционално компетентен съд, като жалбата е редовна от външна страна с посочване на изискуемите по закон реквизити, **поради което се явява ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА** при допустимо пред СРС наказателно производство с оглед константната съдебна практика, че първа инстанция по разглеждане на жалби срещу заповеди по чл.72 от ЗМВР е районният съд, а не административния съд, последният представляващ касационна инстанция на съдебния акт, поставен от районния съд в такова производство.

Съдът е конституирал в процеса като **въззиваема страна Началникът на 02 РУ-СДВР**, тъй като по силата инвокираните фактически и правни твърдения в жалбата, жалбоподателят С. е възвела своя правен интерес от разпростирането на правните последици на търсената от съда правна защита на субективните си права и правни интереси и спрямо този орган при постановяване на благоприятно съдебно решение в настоящото и бъдещи такива (например по ЗОДОВ), доколко се твърди наличие на накарняване на правото ѝ на свободно придвижване с твърдение за фактическото ѝ задържане без основание и предвид липсата на законови основания за задържането ѝ в сградата на 02 РУ-СДВР по изложените в жалбата съображения.

**II. Разгледана по същество, въззивната жалба е ОСНОВАТЕЛНА.**

**III. От фактическа страна (“ipso facto” – извод от самият факт; “res ipsa loquitur” – фактите говорят сами за себе си):**

**В настоящото съдебно производство липсва спор по фактите и доказателствата. Касае се единствено за спор по правото и приложението на закона.**

Жалбоподателят **Г. И. С.** е неосъждано лице. Срещу нея липсвали образувани досъдебни/съдебни производства и/или преписки по висящи наказателни дела. Ползвала се с положителни характеристични данни. Не употребявала наркотици или други упойващи вещества. На **15.08.2023г., около 01:40 часа** жалбоподателят С. и придружаващото я лице Е. Е. С., с ЕГН: ..... разговаряли помежду си емоционално в гр.София, в района на „Искърско дефиле“ пред № 245, доколкото около тях патрулирал полицейски автомобил. Това тяхно държане довело до спирането им от забелязалите ги също в този момент за проверка по ЗМВР **полицейски служители З. Г. Р. и свидетеля Б. И. Б.** на длъжност „полицаи“ към 02 РУ-СДВР. Дватама полицаи Р. и Б. видели (при насочването им към тях) в краката на лицето Е. Е. С. сгъвка на полиетиленово пликче с прахообразно вещество. Присъствието на двамата полицейски служители довело до притеснения за жалбоподателя С. и за лицето С. (това е нормална човешка реакция за всяко лице, спрямо което се реализира проверка по ЗМВР от

полицай). Пред двамата полицаи при поставен въпроси, жалбоподателят С. и лицето С. отrekli пликчето с прахообразното вещество да е тяхно (всяка поотделно). След докладване на случая на ОДЧ, жалбоподателят С. и лицето С. били задържани за срок от 24 часа. Полиетиленовото пликче било иззето като вещественно доказателство с картон Серия А № 0509804 и СП № 214 НЕКД-СДВР. Задържаните лица били отведени в сградата на 02 РУ-СДВР и там в сградата на 02 РУ-СДВР (*виж докладна записка на л.23 СП – предпоследен абзац*) са били оформени писмените им заповеди по ЗМВР за задържане за срок от 24 часа. Със заповед за задържане на лице с рег. № 22633-/1961 (последните цифри трудно се четат от съда) от 15.08.2023г., издадена от Зинаида Г. Р. на длъжност „полицай“ – старши „полицай“ при СДВР – 02 РУ, е било постановено на основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР задържането за срок от 24 часа в сградата на 02 РУ - СДВР на жалбоподателя Г. И. С., ЕГН: \*\*\*\*\*. Като основание в издадената заповед било посочено на „основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР при достатъчно данни за извършено престъпление във връзка с чл.354а НК“. Други фактически основания, на които полицай З. Г. Р. основавала задържането на жалбоподателя С. за срок от 24 часа, в заповедта не се посочвали. Нито са й били съобщени (на задържаното лице С.) (писмено и/или устно) в момента на задържането й на местопроизшествието, по време на конвоирането й до сградата на 02 РУ-СДВР и/или при издаването на обжалваната заповед по ЗМВР. Жалбоподателят С. не знаела, че е имало и образувано Досъдебно производство. Информацията от ДП № 1403/2023г. по описа на 02 РУ-СДВР същата я научила в съдебната фаза на делото чрез процесуалния й представител. В посоченото ДП № 1403/2023г. по описа на 02 РУ-СДВР се установило, че инкриминираното вещество представлявало 0.45 грама амфетамин. Били разпитани като свидетели в ДП жалбоподателят С. и лицето Е. Е. С.. С постановление на прокурор от 03.10.2023г. ДП е било спряно на основание чл.244, ал.1, т.2 от НПК, поради неразкриване на автора на престъплението по чл.354а, ал.3 от НК. Лицето Е. Е. С. с влязла в сила на 07.06.2021г. присъда по НОХД № 3256/2021г. по описа на СРС е била наказана за престъпления по чл.343б, ал.3 НК и чл.345, ал.1 от НК. Било й наложено общо най-тежко наказание за престъплението по чл.343б, ал.3 от НК за управление на МПС под въздействие на наркотични вещества, а именно три месечна условна присъда, изтичаща на 07.06.2024г. Свидетелят Е. Е. С. в ДП твърдяла с обоснован правен интерес, поради условното си осъждане, че инкриминираното наркотично вещество не е било нейно – иначе рискувала да влезе в затвора. Жалбоподателя С. съобщила на полицаите З.Р. и свидетеля Б., както и в самото ДП, че веществото не е било нейно. Разследващите органи и органите на МВР, обаче, не назначили дактилоскопна експертиза за установяване на следите на кое от двете лица – жалбоподателя С. или свидетеля С., са оставени върху съгвката на полиетиленовото пликче с наркотика – нито към момента на задържането й, нито в последствие. Такова доказателствено искане е поддържано пред съда от процесуалния представител на жалбоподателя С., като дори самият защитник адвокат Б. не е бил запознат какви доказателства са се съдържали в самото ДП срещу

подзащитната му, която е била задържана на основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР. Съгласно длъжностна характеристика и удостоверение от Отдел „Човешки ресурси“ в МВР полицейският служител З. Г. Р. е полицейски орган и в кръга на правомощията си по ЗМВР може да издава заповеди по чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР.

Изложената фактическа обстановка се установява категорично и безпротиворечиво от събраните по делото писмени доказателства, прочетени по реда на чл.283 от НПК, които съдът кредитира изцяло, като пълни, последователни, изчерпателни и детайлни на изложената фактическа обстановка, като предвид липсата на противоречия в тях, както и поради липсата на такива с всички писмени доказателства и гласни доказателствени средства по делото в тяхната съвкупност, съдът не следва да излага съображения на основание чл.305, ал.3 от НПК – *“per argumentum a contrario”*. Съдът намира, че показанията на свидетеля **Б. И. Б.** на длъжност „полицай“ към ОУ-СДВР не носят доказателствена информация, тъй като пред съда същият заяви, че няма спомени за самия случай.

#### **IV. От правна страна (*“ipso jure”* – поради смисъла на правото):**

Съгласно *Решение № 149 от 2.10.2018 г. на ВКС по н. д. № 654/2018 г., III н. о., НК, докладчик съдията Блага Иванова* необходимо условие за задържане, основано на чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР, е наличието на достатъчно данни за извършено престъпление към момента на издаването заповедта за задържане, без да е необходимо събирането на доказателства **за участието** на лицето в престъплението, каквото е изискването при задържане на обвиняем по реда на НПК.

Основанието за задържане по чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР е наличието на данни лицето да е извършило престъпление или да е налице вероятностен извод за възможна съпричастност към извършено от него в обективната действително **престъпление по НК, независимо дали е престъпление от общ характер или е престъпление от частен характер.**

Съгласно чл. 74, ал. 2, т. 2 ЗМВР заповедта следва да съдържа фактическите и правни основания за задържането. В решението от 24 юни 2014 г. на ЕСПЧ по делото П. и П. срещу България по жалби № 50027/08 и № 50781/09 е посочено, че чл. 5, § 1, Б. "с" (буква "в") от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи изисква лицето да е задържано по "обосновано подозрение", че е извършило престъпление. Такова подозрение не може да бъде общо и абстрактно (параграф 46). Позоваването само на приложимите разпоредби, но не на каквито и да било специфични обстоятелства или действия само по себе си може да бъде достатъчно основание за Съда да заключи, че лишаването от свобода на жалбоподателите е несъвместимо с принципа на защита от произвол (параграф 47).

**Престъплението, като основание за действието на ПАМ по чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР, следва да е реално извършено и същото да е съществувало като извършено в обективната действителност към момента на издаването на заповедта за задържане. Т.е. престъплението следва да е реален и доказан, а не предполагаем юридически факт.**

**Съпричастността на извършителя на престъплението не следва да е доказана по безспорен и абсолютен начин към момента на издаването на заповедта за задържане. Т.е. съпричастността на субекта на престъплението може да е и предполагаем, а не реално доказан юридически факт (това изискване важи само за престъплението). Следва да е налице като основание за ограничаване на правото на свободно придвижване на лицето най-малкото поне вероятностна обоснована съпричастност към неговото извършване от задържаното лице. В такъв случай задържането на лице по чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР и при изпълване на останалите предпоставки на закона може да се приеме за законосъобразно.**

**Разпоредената с индивидуалния административен акт принудителна административна мярка по силата на заповед за задържане на лице с рег. № 2263з-/1961 (последните цифри трудно се четат от съда) от 15.08.2023г., издадена от З.Г. Р. на длъжност „полицай“ – старши „полицай“ при СДВР – 02 РУ, с която е било постановено на основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР задържането за срок от 24 часа в сградата на 02 РУ - СДВР на жалбоподателя Г. И. С., ЕГН: \*\*\*\*\*, не е съобразена със закона и с целта на закона (чл. 4, ал. 2 АПК).**

Заповедта е немотивирана. Не са отразени в нея фактическото и правно основание на взетото задържане. Липсва отразяване на образуваното ДП, доколкото по силата на НПК същото се счита за образувано с първото действие по разследването – оглед и изземване на веществено доказателство. Не е посочено в заповедта по кой нормативен акт (не е изписан дословно) се приема, че жалбоподателя С. е извършила престъпление по чл.354а, ал.3 от НК. Издадената заповед нарушава по съществен начин правото на защита на жалбоподателя С., тъй като не ѝ е било съобщено от административния орган Зинаида Р. в момента на фактическото ѝ задържане на местопроизшествието, нито при транспортирането ѝ в сградата на 02 РУ-СДВР, нито в самия арест на сградата на 02 РУ-СДВР защо се ограничава свободното ѝ придвижване в пространството. Само заради присъствието на жалбоподателя С. с друго лице (Е. Е. С.) в обща компания, последното което се е оказало и осъждано с влязла в сила условна присъда, което е вероятно съпричастно и към ново престъпление в изпитателния срок на осъждането си, например държейки в себе си определено количество наркотик, е недопустимо, незаконосъобразно и нецелесъобразно да се ограничава по чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР свободното ѝ придвижване със задържането и на друго присъстващо лице за срок до 24 часа. Полицаяте Р. и Б. не установили по делото в какво се е изразявало по общото емоционално държане и поведение на свидетеля С. и жалбоподателя С. преди проверката им по ЗМВР. Същите не са отчели, че инкриминираното вещество е било в краката на свидетеля С., а не в тези на свидетеля С.. Полицаяте Р. и Б. не са установили (не са видели), кой е хвърлил веществото в краката на свидетеля С., а това ще даде отговор кой го е държал. Органите на МВР и прокуратурата не са провели качествено разследване с установяване на възможни дактилоскопни следи по инкриминираното вещество. Изводът за категоричност в извършване (съпричастност) на

престъпление от страна на жалбоподателя С. към момента на задържането ѝ на местопроизшествието е недоказан. Налице е предположение за нейната съпричастност към престъпление по чл.354а от НК, при липса на каквито ѝ да е било основания за задържането ѝ. Липсват достатъчно данни за престъпление, което да е извършено от нея или да е реализирано от нея в съучастие с друго лице. Институтът на задържането по ЗМВР следва да се използва не за безразборно задържане на всички лица в една обща компания, само защото едно от тях държи, без знанието на другите лица, наркотични вещества. А само тези или тези лица от една обща компания, които имат функционална свързаност с реално извършено престъпление. Тази функционална свързаност на авторството на едно лице към престъплението следва да бъде обезпечена с поне минимални по обем доказателства като задължителен минимален стандарт при изграждането на реална преценка на полицейския орган има ли обосновано подозрение дадено лице да е съпричастно към престъпление, или тази заподозряност е предполагаема и некатегорична.

Липсват доказателства за информирането от страна на административния орган за фактическото и правното основание за задържането на жалбоподателя С. каквото изискване е трайно установено от практиката на ЕСПЧ. Жалбоподателят С. не следва да разбира за основанията за ограничаване на правото ѝ на свободно придвижване след издаване на заповедта за задържане или при конвоирането ѝ до 02 РУ-СДВР – а само в момента, когато ѝ се отнема свободата образно казано. Това следва да е сторено в точния начален момент преди или в момента на фактическото ѝ задържане и да е доказателствено обезпечен към момента на издаването на индивидуалния административен акт по чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР. Задържаното лице С. обективно не е било уведомено за фактическите и правни основания за ограничаване на правото ѝ на свободно придвижване. Доказателствата по делото не установяват това е да сторено като задължение на полицейския орган З. Г. Р.. Към момента на издаването на заповедта не е имало образувано ДП. Такова е било налично в последващ момент. От друга страна, доказателствата по делото установяват, че в поведението и държането на жалбоподателя С. не е имало отклонения (освен нормалната човешка реакция на притеснение, съществуващо за всеки човек, спрямо който полицаи извършва проверка), нито е била налична повлияност от наркотични вещества. Още повече, същата е с чисто съдебно минало за разлика от обремененото съдебно минало на свидетеля С.. Т.е. към момента на издадената заповед по чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР за задържането на жалбоподателя С. не е имало реално извършено от нея престъпление от общ характер. Не е имало опасност от укриване на доказателства, от извършване на ново престъпление или административно нарушение от жалбоподателя С., което да е налагало задържането ѝ по чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР. Целите на ЗМВР са могли да се постигнат и с писмено предупреждение по чл.65 от ЗМВР. Не е имало опасност жалбоподателят С. да се укрие, доколкото е лице с установена самоличност и данни за адрес, на който може да бъде намерена или призована. Не е съществувала и опасност жалбоподателят С. да укрие

или заличи доказателства или да създава пречки пред наказателното си преследване или в провело се разследване. Срещу нея няма образувани висящи наказателни производства. Ползва се с положителни характеристични данни и има чисто съдебно минало. Целта на чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР е преизпълнена от действията на полицейски орган, които са извън задържането. Т.е. задържането на жалбоподателя С. е непропорционално, несъразмерно и неефективно. Напротив, задържането ѝ преизпълва целта на закона. Не е било целесъобразно да се ограничава свободното ѝ придвижване, след като целите на закона са били постигнати с другите наложени на жалбоподателя С. ограничения на правата ѝ – например с извършения обиск по ЗМВР, или със задължаването ѝ да даде показания като свидетел, което на практика е и сторила.

За пълнота на изложението, съдът се позова и на *Решение № 8141 от 22.12.2023г. на АССГ по адм.д. № 4620/2023г.*, според което след като в специалния ЗМВР е предвиден съдебен контрол за законосъобразност на заповедите за задържане, за да бъде извършена такава преценка за законосъобразност, административният акт следва да съдържа минимални реквизити съгласно изискванията на общия процесуален закон, действието на който както посочихме не е изключено от специалния ЗМВР. Дори и в случаите, когато действа в условията на оперативна самостоятелност, полицейският орган е длъжен да обективира в заповедта конкретните причини, обосноваващи необходимостта от задържане на лицето. Посочването само на фактическото основание в заповедта за задържане не представлява мотивиране на акта. Задържаният следва да знае кои негови действия са мотивирали органа да заключи, че е съпричастен към осъществено престъпление и да е запознат с доказателствата, сочещи тази съпричастност, за да организира адекватно своята защита. Изискването на процесуалния закон за мотивираност на административните актове е с цел да не бъде нарушавано правото на защита на лицето, адресат на акта, който следва да бъде запознат с фактическото основание за издаване на заповедта, така и с цел осъществяване на административен и съдебен контрол за законосъобразност.

С оглед изложеното съдът следва да постанови решение, с което да отмени издадената заповед за задържане по ЗМВР спрямо жалбоподателя Тонев.

По разноските:

Отговорността за разноски е обективна последица от развитието на съдебния спор и страната създава виновно предпоставките за образуването му, следва да понесе санкционните последици за неоснователно му повдигане. Съгласно чл.143, ал.1 от АПК когато съдът отмени обжалвания административен акт или отказа да бъде издаден административен акт, държавните такси, разноските по производството и възнаграждението за един адвокат, ако подателят на жалбата е имал такъв, се възстановяват от бюджета на органа, издал отменения акт или отказ. Съдът намира, че отговорността за разноски следва да понесе въззиваемата страна 02 РУ СДВР, доколкото

издадената заповед по чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР, обявена от съда за незаконосъобразна, е на полицейски орган към тази административна структура. Отговорността за разноси на 02 РУ СДВР за заплатено адвокатско възнаграждение следва да се понесе в пълен размер. Съдът е провел общо три съдебни заседания по делото. Депозираната жалба, осъщественото процесуално представителство и писмена защита по делото са със значителен обем и съдържание. Защитата на жалбоподателя е реална. Налице са интензивно положени усилия от неговия защитник в рамките на реализираното му право на защита. Съдът приема, че делото не е с ниска степен на сложност за делата от същия вид. Жалбоподателят следва да получи реалната претендирана стойност на заплатеното от него адвокатско възнаграждение в размер на 500.00 лева, съгласно надлежно представените доказателства и списък на разноските. В тази връзка възражението за прекомерност на заявеното адвокатско възнаграждение е неоснователно.

Така мотивиран, СРС, НО, 9 състав,

## **РЕШИ:**

**ОТМЕНЯ КАТО НЕПРАВИЛНА И НЕЗАКОНОСЪОБРАЗНА** по депозираната жалба на жалбоподателя **Г. И. С., ЕГН: \*\*\*\*\*** с вх. № 239137/25.08.2023г. **ПОСТАНОВЕНАТА ЗАПОВЕД ЗА ЗАДЪРЖАНЕ НА ЛИЦЕ** с рег. № 22633-/1961 (последните цифри трудно се четат от съда) от 15.08.2023г., издадена от З. Г. Р. на длъжност „полицай“ – старши „полицай“ при СДВР – 02 РУ, с която е постановено на основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР задържане за срок от 24 часа в сградата на 02 РУ - СДВР на жалбоподателя **Г. И. С., ЕГН: \*\*\*\*\***.

**ОСЪЖДА ВЪЗЗИВАЕМАТА СТРАНА 02 РУ - СДВР** чрез законния ѝ представител с адрес гр.София, ул. „Княз Борис Първи“ № 215 **ДА ЗАПЛАТИ НА ЖАЛБОПОДАТЕЛЯ Г. И. С., ЕГН: \*\*\*\*\*** на основание чл.143, ал.1 от АПК сумата от **500.00** лева за дължимо адвокатско възнаграждение за представителство в настоящото производство.

*Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Административен съд София – град, в 14 (четирнадесет) дневен срок от съобщението за изготвянето му до страните.*

Съдия при Софийски районен съд: \_\_\_\_\_